

**Statistikdokumentation for
Folke- og førtidspension 2020 Måned 01**

1 Indledning

Formålet med statistikken Folke- og førtidspension er at belyse antallet af folke- og førtidspensionister i Danmark, inklusiv pensionsmodtagere med bopæl i udlandet, samt de udbetalte beløb. Statistikken er sammenlignelig i sin nuværende form fra 2009 og frem.

2 Indhold

Statistikken er en årlig opgørelse af antal modtagere af folke- og førtidspension, modtageres andel af befolkningen samt gennemsnitlig pensionsydelse. Statistikken opgøres særskilt for folkepension og førtidspension og opdeles på køn, alder, ydelsestype, familietype samt geografisk område.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken indeholder oplysninger om antal modtagere af folke- og førtidspension, modtageres andel af befolkningen samt gennemsnitlig pensionsydelse. Antallet af modtagere opgøres både for alle modtagere i januar måned samt nye modtagere siden januar måned året før. Statistikken viser særskilte tabeller for folkepension og førtidspension.

Samlet antal modtagere, antallet af nye modtagere og andel af befolkningen indbefatter modtagere bosat i Danmark såvel som i udlandet, mens gennemsnitlige udbetalinger vises for modtagere bosat i Danmark.

Nye pensionsmodtagere er personer, der har fået udbetalt pensionsbeløb i løbet af året før referencetidspunktet, uden at have modtaget samme type af folke- eller førtidspension de foregående to år. Alder er modtagerens alder 31. december året før referencetidspunktet og bopælskommune er den kommune, pensionsmodtageren bor i 31. december året før referencetidspunktet.

Mellem 2004 og 2007 blev folkepensionsalderen sænket fra 67 år til 65 år. Fra 2019 til 2022 hæves folkepensionsalderen igen fra 65 til 67 år. Folkepensionsalderen påvirker antallet af Folke- og førtidspensionister. Antallet af førtidspensionister på de gamle ordninger falder, da nye førtidspensionister (søgt efter januar 2003 eller senere) kommer på den ny ordning.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Samlet antal modtagere og modtageres andel af befolkningen opdeles på køn, alder, ydelsestype, familietype samt geografisk område. Antal nye modtagere opdeles på køn, alder, ydelsestype samt geografisk område. Gennemsnitlige udbetalinger opdeles på køn, alder, ydelsestype og familietype. Alder er opdelt i omtrentlige 5-års kategorier. For folkepension starter alderskategorierne fra 65 år, mens de for førtidspension dækker intervallet 18-69 år.

Ydelsestype inddeles for folkepension efter om de ved siden af grundbeløbet modtager fuldt, reduceret eller ingen pensionstillæg. For førtidspension inddeles de efter almindelig/forhøjet almindelig, mellemste og højeste førtidspension tilkendt før ordningen i 2003 og førtidspension tilkendt efter 2003. For begge pensionsformer er brøkpension samlet i en separat kategori og indgår ikke som en del af de andre kategorier.

Familietype opdeles efter Familier i alt, Enlige og Parfamilier.

Geografisk område refererer til landsdele, kommuner og hvor det er relevant bopæl i udlandet.

2.3 Sektordækning

Ikke relevant for denne statistik.

2.4 Begreber og definitioner

Folkepension: Ydelse til personer, der har nået folkepensionsalderen og aktivt har ansøgt om folkepension. Det er muligt at udskyde folkepensionen, og nye folkepensionister kan derfor være ældre end folkepensionsalderen. Folkepensionsalderen er gennem årene ændret flere gange.

Folkepensionen består af et grundbeløb og et pensionstillæg der reguleres årligt. Både grundbeløb og pensionstillæg kan blive reduceret eller helt bortfalde afhængig af eventuel personlig indtægt ved siden af folkepensionen.

Førtidspension: Ydelse der kan tilkendes personer i alderen fra 40 år til folkepensionsalderen, hvis arbejdsevne er varigt nedsat i et omfang, så de ikke er i stand til at forsørge sig selv. Personer i alderen fra 18-39 år kan tilkendes førtidspension, hvis det er dokumenteret eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante forløb eller foranstaltninger.

Reglerne for førtidspension er ændret flere gange gennem årene, hvilket bl.a. medfører at modtagere af førtidspension er på forskellige ordninger alt efter tidspunktet for tilkendelsen af førtidspension.

Førtidspensionsydelsen reguleres årligt og kan blive reduceret eller helt bortfalde afhængig af eventuel personlig indtægt ved siden af førtidspensionen.

Brøkpension: Nedsat pension, der kan ydes til pensionsmodtagere, der ikke har boet længe nok i Danmark, til at opnå fuld pension. Brøkpension beregnes som en brøkdel af den fulde pension.

Folkepensionister skal som udgangspunkt have opholdt sig i Danmark i mindst 40 år fra det fyldte 15. til 65. år for at have ret til fuld pension og mindst 3 år for i det hele taget at få tilkendt en pension. Brøken beregnes som antallet af opholdsår i Danmark delt med 40 år.

For førtidspensionister skal den faktiske bopælstid i Danmark ved tilkendelsen af pension have været mindst $\frac{4}{5}$ af personens alder på tilkendelsestidspunktet fratrukket 15. Brøken beregnes som opholdstiden i Danmark delt med $\frac{4}{5}$ af den tid personen har levet siden det 15. år.

2.5 Enheder

Enhederne i statistikken er modtagere af folke- eller førtidspension.

2.6 Population

Modtagere af folke- eller førtidspension inkl. personer bosiddende uden for Danmark.

2.7 Geografisk dækning

Danmark samt alle modtagere af folke- og førtidspension fra Danmark, der er bosiddende i udlandet.

2.8 Tidsperiode

Statistikken dækker tidsperioden fra 2009

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Måleenhederne er: - Modtagere af folke- og førtidspension: antal personer - Modtageres andel af befolkning: promille - Samlede udgifter: mio. kr.
- Gennemsnitlig ydelse: kr.

Beløb er angivet i årets priser og er før skat.

2.11 Referencetid

Statistikken opgøres årligt på baggrund af udbetalte beløb i januar måned.

2.12 Hyppighed

Statistikken udgives en gang om året.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lov om Danmarks Statistik §6, jf. lovbekendtgørelse nr. 599 af 22. juni 2000.

Statistikken er en del af datagrundlaget for Eurostats "Statistics on Income and Living Conditions" (Regulation (EC) No 1177/2003).

2.14 Indberetningsbyrde

Statistikken er baseret på administrative registre. Der er derfor ingen direkte indberetningsbyrde, i forbindelse med opgørelsen af denne statistik.

2.15 Øvrige oplysninger

Øvrige oplysninger kan fås ved henvendelse til Danmarks Statistik. Se mere på statistikkenes [emneside](#)

3 Statistisk behandling

Statistikken bygger på administrative registre. Statistikken kontrolleres for konsistens. På aggregeret niveau tjekkes data i forhold til data det foregående år. Det har de seneste år ikke været nødvendigt at foretage korrektioner af data.

3.1 Kilder

Kilden er primært Kommunedatas (KMD's) register for social pension (KMD er dataoperatør for Udbetaling Danmark). Udbetaling Danmark stod selv for levering af 0,02 pct. af data i 2019.

3.2 Indsamlingshyppighed

Årligt fra KMD og månedlig fra Udbetaling Danmark.

3.3 Indsamlingsmetode

Data leveres elektronisk til Danmarks Statistik via sikker forbindelse.

3.4 Datavalidering

De modtagne indviddata tjekkes for inkonsistens mellem kodeværdier for de forskellige pensionstyper og baggrundsoplysninger som personens alder. Det tjekkes, at de udbetalte beløb matcher satserne i lovgivningen og på aggregeret niveau tjekkes dataene op imod sidste års data, idet der tages højde for ændringer i lovgivningen vedrørende Folke- og førtidspension.

3.5 Databehandling

Statistikens fejlsøgte data aggregeres og klargøres inden offentliggørelse.

3.6 Korrektion

Der foretages ikke korrektioner af data.

4 Relevans

De primære brugere er kommuner, ministerier og organisationer som fx Ældre Sagen. Statistikken rummer uddybende information om pensionisternes økonomiske levevilkår. Herudover giver datagrundlaget mulighed for at beregne de økonomiske og privat økonomiske konsekvenser af lovændringer.

4.1 Brugerbehov

Statistikken bruges til Lovmodellen, af Finansministeriet, Social- og Integrationsministeriet og Beskæftigelsesministeriet til vurdering af loven om sociale pensioner. Kommunerne, Kommunernes Landsforening og Finansministeriet bruger statistikken til budgettering og kommunal udligning. Derudover bruges statistikken af Ældre Sagen og andre Interesseorganisationer, Danmarks Statistik til samkørsel med andre statistikområder, pressen og forskere i øvrigt.

4.2 Brugertilfredshed

Der afholdes et årligt brugerudvalgsmøde, som også dækker denne statistik. Der er ikke indsamlet systematisk feedback fra brugerne, men den jævnlige telefonkontakt til interessanter er venlig og positiv.

4.3 Fuldstændighed af data

Alle data offentliggøres. Der er ingen EU krav.

5 Præcision og pålidelighed

Statistikken omfatter alle modtagere af folke- og førtidspension, både personer bosiddende i Danmark og i udlandet baseret på Udbetaling Danmarks register over udbetalte ydelser. Der kan forekomme fejl og dubletter i registeret, som bliver fjernet, men det berører under 0,01 pct. af de personer, der udbetales penge til.

5.1 Samlet præcision

Datakilden til denne statistik er et administrativt udbetalingsregister med fuld dækning af udbetalinger til folke- og førtidspension. Der kan forekomme fejl i Udbetaling Danmarks register, som ikke opdages af Danmarks Statistik. I de tilfælde indgår fejlen i statistikken såvel som i selve udbetalingen. Det vurderes at den samlede fejl er forsvindende (for under 0,01 pct. af populationen).

5.2 Stikprøveusikkerhed

Der er ingen stikprøveusikkerhed.

5.3 Anden usikkerhed

Statistikken er baseret på ét administrativt register, men data er leveret af både KMD og Udbetaling Danmark. Der er ingen overdækning mellem de to leveringer. Der er en risiko for underdækning, men antal og fordeling af pensionister er på niveau med de forrige år. Efter fejlsøgning ekskluderes under 0,01 pct. af data. For de 0,02 pct. af populationen som Udbetaling Danmark har leveret data for, beregnes det totale beløb ud fra de andre beløb efter samme metode, som KMD har genereret variablene.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på [Adfærdskodeks for europæiske statistikker](#). Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, beslutes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Den samlede kvalitet vurderes overordnet til at være god, da datakilden er administrative udbetalingsregistre med fuld dækning. Statistikken er baseret på KMDs og Udbetaling Danmarks registre over udbetalte ydelser. Der er derfor ingen stikprøveusikkerhed forbundet med statistikken.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med [Danmarks Statistiks revisionspolitik](#). De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Der offentliggøres kun endelige tal.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken udgives normalt i april måned samme år, tre måneder efter referencemåned. Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til planlagte udgivelsestider.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udgives normalt i april måned, tre måneder efter referencemånedens udløb.

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken publiceres normalt uden forsinkelse i forhold til det annoncerede tidspunkt.

7 Sammenlignelighed

Lovningsmæssige ændringer som følge af fx ændringer af pensionsalderen fra 2004 til 2007 og igen fra 2019 til 2022 påvirker antallet af pensionister. Fra 1993 til 1994 steg folkepensionen kraftigt, da den blev gjort skattepligtig. Der kan forventes en høj grad af konsistens med tilsvarende opgørelser baseret på indkomstregistret eller tilsvarende statistikker i de andre nordiske lande.

7.1 International sammenlignelighed

Under Nordisk socialstatistikkomité (NOSOSKO) publiceres statistik til sammenligning på tværs af de nordiske lande herunder statistik for folke- og førtidspensionister. Publikationen [Social tryghed](#) beskriver forskelle og ligheder mellem de nordiske landes pensionssystemer.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Statistikken er påvirket af ændringer i pensionslovgivningen og administrative omlægninger. Mellem 2004 og 2007 blev folkepensionsalderen sænket fra 67 år til 65 år. Fra 2019 til 2022 hæves folkepensionsalderen igen fra 65 til 67 år. Folkepensionsalderen påvirker både antallet af folke- og førtidspensionister. Fra 2013 betyder førtidspensionsreformen at personer under 40 år som udgangspunkt ikke kan få tilkendt førtidspension, men skal indgå i et eller flere ressourceforløb, medmindre personen åbenlyst ikke kan komme til at arbejde igen. Personer over 40 skal indgå i ét ressourceforløb inden førtidspension kan tilkendes. Seniorførtidspensionsreformen fra 2014 giver nedslidte med tilknytning til arbejdsmarkedet og med højst 5 år til folkepensionsalderen ny mulighed for at søge om førtidspension. Disse reformer påvirker både antallet af førtidspensionister og aldersprofilen.

I 2003 blev reglerne for førtidspension ændret, og førtidspension tilkendt herefter kommer på den ny ordning. Det medfører, at antallet af førtidspensionister på de gamle ordninger fremadrettet falder gradvist.

Som følge af en administrativ omlægning indeholder opgørelsen for året 1995 tal for pensionister med bopæl i udlandet (som både modtager dansk pension og EU-pension). Disse tal indgik ikke i opgørelsen for 1994, hvorfor tallene ikke umiddelbart er sammenlignelige.

Fra januar 1994 bliver de sociale pensioner gjort skattepligtige, og derfor er tallene ikke umiddelbart sammenlignelige før og efter januar 1994.

Pensionslovgivningen blev ændret i 1984, og tallene før og efter dette år er ikke umiddelbart sammenlignelige.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Der findes også opgørelser af antallet af pensionister i statistikkerne om offentligt forsørgede og i indkomststatistikken.

Statistikbanktabellen AUKo2: Offentligt forsørgede (fuldtidsdeltagere) efter type, ydelsestype, alder og køn har opgørelse af antal personer med førtidspension og med skånejob. Disse to grupper svarer til antallet af personer på førtidspension (eksklusive personer der får invaliditetsydelse). Statistikken for offentligt forsørgede er offentliggjort på kvartaler. Tallet for 1. kvartal for offentligt forsørgede er derfor lidt større end antallet af førtidspensionister i januar måned i pensionsstatistikken.

Statistikbanktabellerne INDKP104 (personindkomststatistikken) og AINDK1 (A-indkomststatistikken) har opgørelser af antal folkepensionister og førtidspensionister. Disse to statistikkens opgørelser omfatte kun personer, der har haft bopæl i Danmark hele året. Pensionister, der er døde i løbet af året, indgår fx ikke i disse statistikker. De har derfor et lavere antal af pensionister end pensionsstatistikken. Dertil kommer, at der kan være mindre beløbsmæssige afvigelser. Dette hænger blandt andet sammen med, at der kan være foretaget efterreguleringer af pensionen efter data er udtrukket til pensionsstatistikken.

7.4 Intern konsistens

I pensionsstatistikken tælles alle pensionister med uanset om de har bopæl i Danmark eller bor i udlandet. Dette er anerkendt i statistikkerne om offentligt forsørgede og indkomster, hvor det kun er pensionister med bopæl i Danmark som er målgruppen for statistikken. Indkomststatistikens pensionsdata er baseret på data fra Skat. Denne statistik er baseret på et senere dataudtræk. Efterreguleringer foretaget i den mellemliggende periode kan give anledning til mindre beløbsmæssige afvigelser.

8 Tilgængelighed

Statistikken udgives årligt i *Nyt fra Danmarks Statistik* og Statistikbanken under emnet Folke- og førtidspensionister. Derudover indgår tallene i *Statistisk Tiårsoversigt*.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: [Udgivelseskalender](#).

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Statistikken udgives årligt i [Nyt fra Danmarks Statistik](#) i *Folke- og førtidspension*.

8.5 Publikationer

Statistikken indgår i [Statistisk Tiårsoversigt](#).

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under emnerne i følgende tabeller:

- [PEN111](#): Førtidspensionister efter område, ydelsestype, alder, køn, modtagere og tid
- [PEN112](#): Folkepensionister efter område, ydelsestype, alder, køn, modtagere og tid
- [PEN121](#): Førtidspensionister med bopæl i Danmark efter ydelsestype, alder, køn, familietype, enhed og tid
- [PEN122](#): Folkepensionister i Danmark efter ydelsestype, alder, køn, familietype, enhed og tid

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner, kan få adgang til statistikkens mikrodata gennem Danmarks Statistiks [Forskerordning](#).

8.8 Anden tilgængelighed

Statistikens anonymiserede grunddata stilles til rådighed for serviceopgaver mod betaling. Læs mere om [skræddersyede løsninger](#) eller få flere oplysninger ved at kontakte DST Consulting.

8.9 Diskreteringspolitik

[Datafortrolighedspolitik](#) i Danmarks Statistik følges.

8.10 Diskreterings og databehandling

Det er ikke muligt at identificere enkeltpersoner ud fra statistikkens oplysninger. Derfor udelades ingen dataceller.

8.11 Reference til metodedokumenter

Der findes ingen separate metodebeskrivelser for denne statistik.

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Privatøkonomi og Velfærd. Den statistikansvarlige er Jarl Quitzau, tlf. 39 17 35 94, e-mail: jaq@dst.dk.

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Privatøkonomi og Velfærd, Personstatistik.

9.3 Kontaktpersonens navn

Jarl Quitzau

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

jaq@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 35 94

9.8 Faxnummer

39 17 39 99